Ο ΔΗΜΟΦΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 75 | ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Σύλλογος Ποιοτικής & Πολιτιστικής
Αναβάθμισης Δυτικής Αττικής
"Ο ΔΗΜΟΦΩΝ"
ΕΚΔΟΤΗΣ
Παναγιώτης Δημητρούλης
(Κιν.: 6977.781.753)
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΩΝ/ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
Κοροπούλης Βασίλης
Κοροβέση Ελένη
Παπαϊωάννου Παναγιώτης
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
Λαϊνάς Παναγιώτης -
Μποχάρτζας Γεώργιος
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Κωνσταντίνα Πέππα
Τηλ./Fax: 210.55.58.291

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Μήτσιου - Τσιάμη Κατερίνα
Πτυχ. Τεχνολόγος Γραφικών Τεχνών

Ταχυδρομική Διεύθυνση
28ης Οκτωβρίου 3, 196 00
Μάνδρα Αττικής
Τηλ.: 210.55.56.507
www.dimofon.gr
e-mail: info@dimofon.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Αριθ. Λογ/σμού
5170039501733
Ετήσια Συνδρομή Μελών
Ιδιώτες: 10 Ευρώ
Οργανισμοί / Εταιρείες: 25 Ευρώ

Παρακαλούμε να στέλνετε το αντίγραφο της κατάθεσης στο fax του Συλλόγου ή ταχυδρομικώς για ενημέρωση).
Ο "ΔΗΜΟΦΩΝ" ανταλάσσεται με όλα τα έντυπα πολιτιστικού περιεχομένου.

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις εκείνων που τα υπογράφουν.
Επιτρέπεται η τμηματική ή ολική αναδημοσίευση άρθρων, υπό την προϋπόθεση ότι θα αναγράφεται η πηγή τους.
Η ύλη για το τεύχος "έκλεισε" στις 15/12/2015

ΤΕΥΧΟΣ **75**
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου "Ο Δημοφών"
& η Συντακτική Ομάδα του περιοδικού
εύχονται ολόψυχα
στους αναγνώστες, τους φίλους
& τα μέλη του

Χρόνια Πολλά,
Υγιές, Ευτυχισμένο
& Δημιουργικό
το 2016!

(Πάνω από αριστερά): Κουλτούκης Αθανάσιος, Χαρίτος Χρήστος Κιτσαντάς Κωνσταντίνος, Τζιτζικάκης Σπύρος, Βεργόπουλος Βαγγέλης Κωνσταντίνου Αλέξης, Κατρής Μιχάλης

(Κάτω από αριστερά): Χαρνίδης Δημήτριος, Νικηφόρος Δημήτριος Χριστοδούλου Δημήτριος, Χριστοδούλου Δαυίδ, Ντάρδας Ηρακλής

Το 2008 μια παρέα νέων ατόμων ξεκίνησε να ασχολείται με την ορεινή ποδηλασία στην Μάνδρα. Σιγά-σιγά η αύξηση των μελών αυτής της ποδηλατικής παρέας και η αρχή των συμμετοχών της σε αγώνες έδωσαν το έναυσμα ώστε και επίσημα να δημιουργηθεί ο ποδηλατικός σύλλογος Μάνδρας ΓΟΥΕΣΤ ΚΟΟΥΣΤ στις αρχές του 2015.

Ο τόπος μας ενδείκνυται για αυτού του τύπου την ποδηλασία λόγω του ορεινού τοπίου. Στόχος μας για το 2016 είναι να διοργανώσουμε αγώνες όπου θα αναδείξουν τις φυσικές ομορφιές του τόπου μας και θα προάγουν το αθλητικό πνεύμα και το «ευ αγωνίζεσθε». Μέσω της ιστοσελίδας μας στο Facebook: West Coast cycling team θα ενημερωθείτε για τις δραστη-ριότητες μας- αγώνες.

Σπύρος Τζιτζικάκης - Προέδρος ΔΣ
Ποδηλατικός Σύλλογος Μάνδρας
ΓΟΥΕΣΤ ΚΟΟΥΣΤ
Νικολαίδου 3 Μάνδρα ΤΚ 19600
e-mail: westcc2014@gmail.com,
τηλ: 6986576030

Ὁ ὄχλος
τοῦ ἀρχιμ. Ἰακώβου Κανάκη

Η λέξη ὄχλος πού ἐτυμολογικά εἶναι δύσκολο νά ἑρμηνευθεῖ σχετίζεται μέ τό am haaretz πού ἀποδίδεται ὡς «ἄνθρωποι τῆς γῆς».[1] Ἡ ἔννοια αὐτή στήν μεταγενέστερη ραββινική γραμματεία προσδιορίζει τούς ἀμαθεῖς ἀνθρώπους πού ἀξίζει νά ἀποφεύγεις καί νά περιφρονεῖς[2]. Πιθανόν νά σημαίνει πλῆθος λαοῦ, ἄτακτον στῖφος, μᾶζα, «μπουλούκι»[3], πλῆθος ἀτόμων πού κινεῖται[4].

Στά Εὐαγγέλια ἀπαντᾶ συχνά ἡ ἔννοια τοῦ ὄχλου[5]. Ποιός ὅμως εἶναι αὐτός ὁ ὄχλος πού ἀκολουθεῖ τό Χριστό, τόν θαυμάζει ἀλλά τελικά συνηγορεῖ στήν Σταύρωσή Του; Εἶναι ἕνα ἐνιαῖο σῶμα ἀνθρώπων; Ποιοί τόν ἀποτελοῦν καί ποιά εἶναι τά κύρια χαρακτηριστικά τους;

Ὁ Χριστός ἐκτός τοῦ κύκλου τῶν τριῶν ἀποστόλων Πέτρου, Ἰακώβου καί Ἰωάννου εἶχε κοντά τούς δώδεκα καί ἄλλους ἑβδομήντα ἀποστόλους. Πέραν αὐτῶν ὑπῆρχε καί ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων πού τόν ἀκολουθοῦσε καί χαρακτηρίζεται ὡς ὄχλος. Κατά τούς ἑρμηνευτές τά ἄτομα τοῦ ὄχλου αὐτοῦ, ὅπως βλέπουμε στό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο, ἔχουν πέντε κύρια χαρακτηριστικά:

Α) Ἀκολουθοῦν τόν Ἰησοῦ στίς περιοδεῖες Του, ἀφοῦ διαβάζουμε «πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρός αὐτόν, καί ἐδίδασκεν αὐτούς». (Μκ.2,13.)

Β) Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἦταν πολλοί καί ἁμαρτωλοί ἀφοῦ τό κείμενο ἀναφέρει: «πολλοί τελῶναι καί ἁμαρτωλοί συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καί τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἦσαν γάρ πολλοί καί ἠκολούθουν αὐτῷ» (Μκ.2,15)

Γ) Διαφοροποιοῦνται ἀπό τούς μαθητές, ἀφοῦ κάποιες φορές ὁ Χριστός τούς ξεχωρίζει ὄντως ἀπό τούς μαθητές καί μιλᾶ σέ αὐτούς κατ᾽ἰδίαν. Ἀναφέρει τό κείμενο: «καί ἀφέντες τόν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτόν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ» (Μκ.4,36).

Δ) Κάποιες φορές φαίνεται ὅτι ἀντιτάσσονται πρός τούς ἡγέτες τοῦ Ἰσραήλ, ὅταν ἀμφισβητοῦν τούς λόγους τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι θαυμάζουν καί ἀναγνωρίζουν τήν δύναμη τοῦ Ἰησοῦ λέγοντας «ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καί δοξάζειν τόν Θεόν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδομεν» (Μκ.2,12). Αὐτό σέ ἀντίθεση μέ τούς θρησκευτικούς ταγούς πού ἀμφισβητοῦν τούς λόγους Του: «Βλασφημεῖ. Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μή εἷς ὁ Θεός;» (Μκ. 2,6-7).

Ε) Τό τελευταῖο κοινό χαρακτηριστικό ὅσων ἀποτελοῦσαν τόν ὄχλο ἦταν ὁ φόβος πού ἔτρεφαν γι᾽αὐτούς οἱ θρησκευτικοί τους ἡγέτες: «Καί ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καί οἱ γραμματεῖς καί ἐζήτουν πῶς αὐτόν ἀπολέσωσιν ἐφοβοῦντο γάρ αὐτόν, πᾶς γάρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπί τῇ διδαχῇ αὐτοῦ». (Μκ. 11,18)

Ἐκτός τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν μποροῦμε νά προσδιορίσουμε ὅτι τόν ὄχλο ἀποτελοῦσαν ἁμαρτωλοί ἄνθρωποι, τελῶνες, ἀσθενεῖς, ἁπλοί πολίτες πού κινοῦνται ἀκόμα καί στά περιθώρια τῆς κοινωνίας. Εἶναι ἄνθρωποι πού χρησιμοποιοῦνται καί κατευθύνονται ἀπό τούς ἐξουσιαστές.

1) Βλ. Μπαμπινιώτη Γ., Λεξικό τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας, Ἀθήνα 1998, σ.1305.
2) Paula Gooder, Ἀναζητώντας τό νόημα, Θεσσαλονίκη 2011, σ.345.
3) Σταματάκου Ἰ., Λεξικόν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας, Ἀθήνα 1990, σ.723.
4) Χατζηαργυροῦ Ἀν., Λεξικόν τῆς Καινῆς Διαθήκης, Ἀθήνα 2012, σ.411.
5) Μτ. 4,25. Λκ 6,17.Βλ. Χατζηαργυροῦ Ἀν., Λεξικόν τῆς Καινῆς Διαθήκης, Ἀθήνα 2012, σ.411.

Δέν ὑπάρχει πρός αὐτούς σεβασμός καί μέριμνα. Σέ αὐτούς λοιπόν τούς ἀνθρώπους ὁ Χριστός ἔρχεται νά δείξει ἀγάπη καί ἐνδιαφέρον. Εὐσπλαχνίζεται τόν ὄχλο καί ἀποκτᾶ μαζί του μιά ἰδιαίτερη σχέση, τόν θρέφει ψυχοσωματικά, τόν ἀφυπνίζει καί δίνει στούς ἀνθρώπους τήν ἀξία πού ἔχουν. Τούς δίνει τήν δυνατότητα νά σωθοῦν. Ὅπως προείπαμε στόν ὄχλο ἀνήκουν καί οἱ τελῶνες ὄχι ἐπειδή εἶναι φτωχοί ἀλλά ἐπειδή εἶναι περιφρονημένοι, ἐκούσια ἤ ἀκούσια. Ἀπό τήν ἄλλη, ὁ ὄχλος εἶναι καί μιά ὁμάδα ἀνθρώπων πού δημιουργήθηκε αὐθόρμητα ἐπειδή ὑπῆρχε μέσα του ἡ ἔμφυτη διάθεση τῆς λύτρωσης καί σωτηρίας. Δέν ἀποκλείεται κανεῖς ἀπό τήν ὁμάδα αυτή, οὔτε καί αὐτός ὁ ἀξιωματοῦχος πού ἀνέβηκε στήν συκομορέα γιά νά τόν ἀντικρίσει.(Λκ. 19,1-10) Μεταξύ τοῦ Χριστοῦ καί ὅλων αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχει μιά φυσική καί συνάμα δυνατή σχέση πού ξεκινᾶ ἀπό τόν θαυμασμό καί τήν ἀναγνώριση τῆς διαφορετικότητάς Του μέχρι καί τήν προδοδία Του. Γίνεται ἔτσι κατανοητό ἐκτός τῆς σωτηριολογικῆς προοπτικῆς τοῦ μηνύματός Του καί τό μέγεθος τῆς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς γιά τά δεδομένα τῆς ἐποχῆς.

Τέλος, ὁ Χριστός κάνει μέσα ἀπό τόν λόγο καί τό ἔργο Του κάτι μοναδικό. Ξεχωρίζει ἤ καλύτερα καταργεῖ τόν ὄχλο καί δημιουργεῖ πρόσωπα μέ τά ὁποία συνάπτει μοναδικές σχέσεις. Τό κάνει ὅμως αὐτό ὅταν ὁ ἄνθρωπος τό τολμήσει. Διαβάζουμε στόν εὐαγγελιστή Λουκᾶ : «καί εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τίς ὁ ἁψάμενός μου;...ἥψατό μου τίς ἐγώ γάρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ᾽ ἐμοῦ...ὁ δέ εἶπεν αὐτῇ θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε πορεύου εἰς εἰρήνην». (Λκ. 8,45-49)

Ψευδοπροφῆτες καί λαοπλάνοι
τοῦ ἀρχιμ. Ἰακώβου Κανάκη

Σέ καιρούς καί ἐποχές κρίσης ἰδιαίτερα κάνουν τήν ἐμφάνισή τους διάφοροι σωτῆρες, πού προφητεύουν γιά τό μέλλον τῶν ἐθνῶν καί τῶν ἀνθρώπων. Πρόκειται γιά πρόσωπα πού ἀρέσκονται στήν κινδυνολογία μέσω τῆς ὁποίας ὁδηγοῦν στήν παραπληροφόρηση. Ἐνῶ ὅμως ἐκεῖνοι ἔχουν διάφορα ὀφέλη καί δροῦν μέ τόν τρόπο αὐτό «ἐξ ἐπαγγέλματος», τό πρόβλημα ἐστιάζεται κυρίως στήν ἔλλειψη γνώσης καί κατήχησης τῶν ἀνθρώπων, πού ἔχει σάν συνέπεια τήν πορεία τους σέ περίεργες ἀτραπούς καί ἀδιέξοδα. Τό φαινόμενο δέν εἶναι ἄγνωστο, ἀφοῦ θυμίζει τούς ψευδοπροφῆτες καί τούς λαοπλάνους στήν Ἁγία Γραφή (Ἰεζ.13,3). Καί τότε καί τώρα ἡ ἴδια τακτική ἀπό τούς μέν καί τούς δέ. Οἱ μέν διδάσκουν ἀπό καθέδρας μέ λεπτομέρειες γιά «τά μέλλοντα συμβαίνειν» καί ἀπό τήν ἄλλη ὁρισμένοι ἄνθρωποι ἀφομιώνουν χωρίς κριτική σκέψη τά «προφητευμένα». Ὁ παραλογισμός δηλαδή σέ ὅλο του τό μεγαλεῖο.

Ἀπό τά πολλά, δύο εἶναι τά θέματα πού ξεχωρίζουμε: Ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου καί τά σχετικά μέ τόν δαιμονισμό. Ὡς πρός τό πρῶτο μερικοί, δυστυχῶς καί ρασοφόροι, δίνουν ἀκριβές ἔτος ἀκόμα καί ἐποχή κατά τήν ὁποία θά καταστραφεῖ ὁ κόσμος. Στηρίζουν μάλιστα τά λεγόμενά τους παρερμηνεύοντας χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἤ καί ἐξωβιβλικά κείμενα. Αὐθαιρετοῦν ἑρμηνευτικά ἀπαξιώνοντας τίς ἑρμηνευτικές προσεγγίσεις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἐμφανιζόμενοι ὡς νέοι μεσσίες. Οἱ ἄνθρωποι πού τούς ἀκολουθοῦν πειθήνια κάνουν ἐπιδρομές στά σούπερ μάρκετ προκειμένου νά εἶναι ἕτοιμοι ὥστε νά ζήσουν πιό πολλές μέρες ἀπό τούς ἄλλους. Εἶναι νά ἀπορεῖς καί νά θλίβεσαι ὅταν βλέπεις μέ πόση δίψα παρακαλουθοῦν τούς σωτῆρες τους! Σέ αὐτές τίς παθογένειες, πού σέ μικρό καί μεγαλύτερο βαθμό ὑπάρχουν πάντοτε, ἔχει ἀπαντήσει μέ σαφήνεια ἀπό παλιά ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Β΄θεσ.3,10). Τά ζοφερά αὐτά φαινόμενα εἶναι μᾶλλον σημεῖα τῶν καιρῶν, ὅπου ὁ τυχοδιωκτισμός καί ἡ πλάνη ἀποζητοῦν δογματική ἀναγνώριση. Δέν ἀντιλαμβάνονται ὅτι κάπου ἐκεῖ ἔχει χαθεῖ ἡ ἐμπιστοσύνη στό Θεό.

Ὅμως τά πράγματα δέν μένουν μέχρι ἐκεῖ, δηλαδή σέ γεγονότα τοῦ μέλλοντος, ἀλλά δυσκολεύουν τίς «εἰκόνες τοῦ Θεοῦ» στόν καθημερινό τους βίο. Πῶς; Βάζοντας τήν ἰδέα ὅτι κάποιος ἔχει κάτι ἤ τού ἔχουν κάνει κάτι πού δέν τό καταλαβαῖνει καί γιά τό ὁποῖο εὐθύνεται ὁ «ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου». Ἀκόμα καί «θρησκευτικοί» γονεῖς παρασυρόμενοι ψάχνουν μέ ἀγωνία ποιός ἔκανε τό κακό στό παιδί τους. Εἶναι βέβαιο ὅτι γεμίζουν τά παιδιά τους μέ ἀνασφάλεια καί φοβίες, πού δυστυχῶς θά τά στιγματίσουν. Γιά ὅσους προσεγγίζουν ἔτσι τά πράγματα κάποιοι ἄλλοι εἶναι οἱ ἐχθροί τους, πού πάντοτε ἔχουν καί τήν εὐθύνη γιά τήν ἀποτυχία, τήν ἀνεργία καί ὅτι ὁτιδήποτε κακό. Εἶναι οἱ ἴδιοι πού ποτέ δέν βρίσκουν λάθη στόν ἑαυτό τους ἀλλά γιά ὅλα εὐθύνονται οἱ ἄλλοι καί κυρίως ὁ διάβολος πού τούς χρησιμοποιεῖ ὡς ὄργανά του. Τό χειρότερο ὅμως πού συντελεῖται σέ τέτοιες καταστάσεις εἶναι ἡ μαρτυρική καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων πού ζοῦν στό ψέμα θεωρώντας το ὡς ἀλήθεια. Καί κάτι ἀκόμα Εἶναι τραγικό νά στερεῖς στόν ἄνθρωπο πού ποθεῖ τήν θεοκοινωνία τήν χαρά νά τόν ψάξει, νά τόν συναντήσει καί νά τόν ἀγκαλιάσει γεμίζοντάς τον μέ ψευδομεσσίες πού καθορίζουν τήν ζωή του. Εἶναι τραγικό νά τοῦ στερεῖς τήν ἀναπνοή ἀπό τήν πνοή πού ὁ Ἴδιος ὁ Θεός τοῦ ἔδωσε ὅταν τόν δημιούργησε «καλά λίαν». Εἶναι ἄδικο νά στερεῖς τήν δυνατότητα νά ζήσει τήν ἀλήθεια τήν ὁποία μέ τόση καθαρότητα ἔζησαν καί ζοῦν οἱ ἅγιοι.

Ἀπό τήν ἄλλη, ἡ γνήσια καί ἀληθινή προφητεία δέν ἔλειψε οὔτε θά λείψει ἀπό τόν κόσμο. Ὑπῆρχαν καί ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού τήν ὑπηρετοῦν μέ πιστότητα, μέ σύνεση καί θυσιαστικότητα. Αὐτά τά πρόσωπα μιλοῦν ὅταν πρέπει καί σιγοῦν ὅταν πρέπει. Δέν θέλουν νά ἐντυπωσιάσουν ἀλλά νά ὁδηγήσουν στόν Χριστό. Ἔχουν πραγματικό χάρισμα, γιατί ζοῦν μαρτυρικά τό χάρισμά τους αὐτό. Δέν εἶναι μαρτυρικό χάρισμα τό νά μπορεῖς νά βλέπεις τό θάνατο τοῦ ἀνθρώπου πού συνομιλεῖς καί νά τό ἀντέχεις; Τά χαρίσματα γιά τούς χαρισματούχους εἶναι ἕνα συνεχές μαρτύριο καί μιά συνεχής μαρτυρία. Ταυτόχρονα ὅμως εἶναι καί σημάδι πού ἀποδεικνύει ὅτι ἐπιλέχθηκαν ἀπό τό Θεό γιά τό ξεχωριστό αὐτό ἔργο μέσα στήν Ἐκκλησία καί τόν κόσμο. Θά ὑπάρχουν ὅσο ὑπάρχει ὁ Θεός!

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Ο μηχανισμός ανάγνωσης και γραφής ολοκληρώνεται στην Β' Δημοτικού, κατά κανόνα . Ένα παιδί που θα διαγνωστεί **με μαθησιακές δυσκολίες** συνήθως δίνει ενδεικτικά σημεία από την ηλικία των 4 ετών, όπου υπάρχει δυσκολία στην άρθρωση του προφορικού λόγου δηλ. δεν μιλάει καθαρά και δυσκολεύεται να προφέρει πολυσύλλαβες λέξεις.

Παράλληλα με τις μαθησιακές δυσκολίες καλό είναι να προσέξουμε ιδιαίτερα και τα συναισθήματα των παιδιών.

- Συνήθως εμφανίζουν συναισθηματική ανωριμότητα σε σχέση με τους συνομήλικους του.
- Δυσκολεύονται στο να κατανοήσουν μη λεκτικές πληροφορίες και έτσι να αναλύσουν την συναισθηματική κατάσταση του συνομήλικου. Αυτό τα απομακρύνει συχνά από την δημιουργία και διατήρηση σχέσεων με τους συνομήλικους.
- Υπάρχει πιθανότητα να επιθυμούν να εγκαταλείψουν ή να αποσυρθούν πρόωρα από τις σχολικές δραστηριότητες .Η αδιαφορία γι' αυτά είναι μια μορφή άμυνας .
- Επειδή συγκρίνει τον εαυτό του με τους άλλους , βγαίνει τις περισσότερες φορές χαμένο. Μπορεί να νιώθει πως δεν έχει ικανότητες έτσι συχνά απομονώνεται, ντρέπεται και μπορεί να φέρεται αντιδραστικά και επιθετικά λόγω του θυμού και της απογοήτευσης για τον εαυτό του.

Συμβουλές για τους γονείς

1. Καλό είναι να μην αποθαρρύνετε το παιδί και το θεωρείτε υπεύθυνο για τις δυσκολίες του δημιουργώντας του αισθήματα ενοχής. Η **θετική ενίσχυση** και **η παροχή κινήτρων** θα αποτελέσουν βοήθεια για την συναισθηματική του ωρίμανση.
2. Προσπαθήστε να μην υπογραμμίζετε τα λάθη του σ' ένα κείμενο. Δεν προοδεύει με την αυστηρότητα. Διορθώστε μαζί του τα λάθη αφού ολοκληρώσει και **συζητήστε μαζί του** το σωστό.
3. **Καλό θα ήταν να μην το συγκρίνετε με άλλα παιδιά** καθώς έτσι το βάζετε το βάζετε σε ένα άνισο ανταγωνισμό που εκείνο θα είναι πάντα αποτυχημένο.

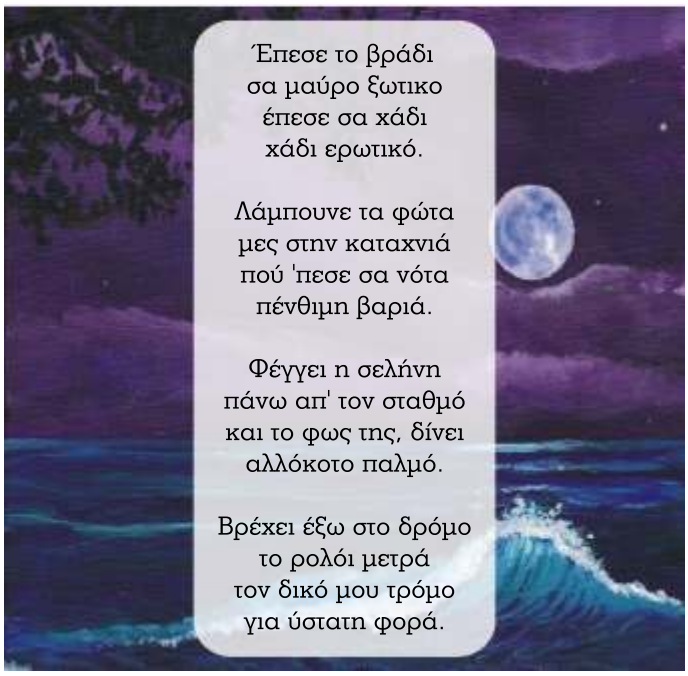
4. Αν δείτε ότι επαναλαμβάνει αρκετές φορές μια πρόταση ή μια ερώτηση, μην εκνευριστείτε. Ενθαρρύνετε το για να καταλάβει ακόμα και αν η ερώτηση δεν έχει λογική βάση. **Ενισχύστε την προσπάθεια και όχι το αποτέλεσμα**.
5. Ενθαρρύνετε την **ενασχόληση με δραστηριότητες** που τα χέρια είναι απαραίτητα εργαλεία ή που χρειάζονται ψαλίδι (καθάρισμα, μαγείρεμα, κοπή φρούτων, κλπ)
6. **Παίξτε μαζί του** επιτραπέζια παιχνίδια για την **εκμάθηση κανόνων**.
7. Διαβάστε **παραμύθια με κοινωνικά θέματα** και συζητήστε τα μαζί του.
8. Έχετε **λογικές απαιτήσεις και προσδοκίες** από εκείνο τόσο στο γνωστικό-κινητικό όσο και στο συναισθηματικό τομέα.

Μην ξεχνάτε!!!

Μαθησιακή δυσκολία δεν σημαίνει και μειωμένη νοημοσύνη. Η μέτρια επίδοση στο σχολείο δεν είναι ένδειξη περιορισμένων δυνατοτήτων, ούτε οφείλεται σε τεμπελιά. Η έλλειψη συγκέντρωσης στο μάθημα δεν είναι αποτέλεσμα αδιαφορίας. Το παιδί με Μ.Δ είναι πιθανό να έχει εξαιρετικές ικανότητες σε κάποιες δραστηριότητες (τέχνη – μουσική κ.λπ.).

Α.Ι.Κ.

ΨΥΧΟΡΑΓΗΤΟ
του Θεωνά Χαρατσή

ΣΧΟΛΙΑ

Το «Ψυχοραγητό» αναφέρεται στις τελευταίες στιγμές ενός ανθρώπου στη ζωή. Μόνο που ενώ θα περιμέναμε το ποίημα να μιλά για τα συναισθήματα αυτού που πεθαίνει εκείνο μας παραπέμπει μονάχα στο εξωτερικό σκηνικό που πλαισιώνει τον θάνατο. Ίσως είναι κι αυτό ένας τρόπος για να συλλάβει ο ποιητής τον θάνατο «λογικά» μέσα από λέξεις που τον παραπέμπουν σ' αυτόν αλλά που δεν σημασιοδοτούν την βίωσή του. Συνοπτικά, το σκοτάδι, η ομίχλη, το φως της σελήνης και η βροχή δίνουν μια αίσθηση ματαιότητας των πάντων και βαθιά βιωμένης μοναξιάς.

Κοιτάζοντας τη Φύση με τα «μάτια» του ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Φέτος κλείνει μισός αιώνας από το θάνατο του λογοτέχνη, αγιογράφου, και ζωγράφου Φώτη Κόντογλου. Με αυτήν την αφορμή θα φωτίσουμε την ιδιαίτερη σχέση του συγκεκριμένου πνευματικού ανθρώπου με τη φύση, την ουσιαστική επαφή και επικοινωνία τους. Ο Κόντογλου την θεωρεί πεδίο ανάδυσης κι επίλυσης υπαρξιακών προβληματισμών και αναζητήσεων. Η παρατήρησή της εξελίσσεται στα κείμενά του σε δημιουργική, διδακτική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα την αυτογνωσία. Αυτή ακριβώς η προσέγγιση του φυσικού περιβάλλοντος, προκύπτει μεταξύ άλλων από μέρος των κειμένων που ο συγγραφέας έγραψε στην ωριμότητά του, στο πλαίσιο τακτικής συνεργασίας του με την εφημερίδα Ελευθερία από το 1948 έως το 1965, τα οποία αναφέρονται στη φύση και έχουν αναδημοσιευτεί στους τόμους «Θάλασσες, καΐκια και καραβοκύρηδες» (Εστία) και «Ευλογημένο καταφύγιο» (Ακρίτας).

Η λογοτεχνικότητα των συγκεκριμένων κειμένων παρά την περιορισμένη έκτασή τους έχει επανειλημμένα επισημανθεί στη σχετική βιβλιογραφία. Σε ενδεικτικό απόσπασμα αναφέρεται ότι ο συγγραφέας «άπλωνε τη ματιά του και τη δημιουργική του έφεση σε ακτίνα μακρινών οριζόντων. Στις περιορισμένες στήλες της εφημερίδας δεν μας άφησε δημοσιογραφικές επικαιρότητες αλλά κομμάτια τέχνης αντάξια της φήμης του» (απόσπασμα από τον Πρόλογο του Ι. Μ. Χατζηφρώτη, στον τόμο Θάλασσες, Καΐκια και Καραβοκύρηδες, εκδ. Εστία, 1977, σ.12).

Ο τρόπος που ο Κόντογλου βλέπει κι αισθάνεται τη φύση, τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά που της προσδίδει, μαρτυρούν την προσωπική σχέση που έχει αναπτύξει μαζί της, την ουσιαστική επαφή και επικοινωνία τους. Σε πλήθος περιπτώσεων αναφέρεται στα άρθρα του τόσο στη συναισθηματική πληρότητα που προσφέρει στον ίδιο αυτός ο δεσμός όσο και ευρύτερα στην ευεργετική και ταυτόχρονα καθοριστική επίδραση της φύσης σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη. Αυτή η συνειδητοποίηση από μέρους του της ζωογόνου επίδρασης του φυσικού κόσμου συνιστά το λόγο για τον οποίο επιδιώκει να απομακρύνεται από την πόλη, να διακόπει την καθημερινότητα, να απαλλάσσεται κατά διαστήματα από τις υποχρεώσεις που αυτή συνεπάγεται. Την ίδια ανάγκη αναγνωρίζει σε κάθε άτομο του πολιτισμένου κόσμου («Τα μακρινά νησιά» ό.π., σ.182). Η συγκεκριμένη τάση του Κόντογλου ερμηνεύει απόλυτα τη γοητεία που ασκούν σταθερά πάνω του οι παλιοί ταξιδευτές που επισκέπτονταν εξωτικούς τόπους, των οποίων οι κάτοικοι, αν και ήταν άγριοι, είχαν πολλά να τους διδάξουν με την απλότητα και την ξενοιασιά τους («Ταξίδια και ταξιδευτές», ό.π., σ. 150). Σύμφωνα μάλιστα με τον Ι.Μ.Χατζηφώτη αυτό που εκφράζει η θαλασσογραφία του Κόντογλου είναι ακριβώς η αναζήτηση της ξεκούρασης. Δεν πρόκειται ωστόσο απλώς για μια πρόσκαιρη ανάπαυλα αλλά για διαφυγή από τις «αθλιότητες» του κόσμου, για «άμυνα στη φθορά της καθημερινής ανίας και της συμβατικής ζωής (ό. π., σ. 33). Ως βάση της «μυστικής ανταπόκρισης» με το φυσικό κόσμο, τίθεται η διάθεση κι επιθυμία να γνωρίσεις το καθετί «όπως γνωρίζεις έναν άνθρωπο» (Το Παλάτι μου, ό.π., σ.27). Με τη συγκεκριμένη διάθεση ακούει το «τραγούδι» του γρύλλου, που τον συνδέει με την αιωνιότητα (Χαρά του Καλοκαιριού, ό.π., σσ. 48-49) ή «το βόγγο του πελάγου», επιδιώκοντας να αντιληφθεί το αδιάκοπα επαναλαμβανόμενο μήνυμα που του απευθύνει (Ευλογημένο Καταφύγιο, ό.π., σ.38). Η δε σιωπή που επικρατεί στα λιτά φυσικά ελληνικά τοπία, είναι για τον Κόντογλου εξίσου εύγλωττη (Ανεξιχνίαστα Μυστήρια, ό.π., σ.287).

Ο συγγραφέας αναφέρεται επίσης στην επίδραση που έχει στον ψυχισμό του η διαφοροποίηση του φωτισμού κατά την εναλλαγή της μέρας και της νύχτας. Επιπλέον αναφέρει ότι ο βαθύς και σκοτεινός ίσκιος των βουνών και των δέντρων κάτω από το φως του φεγγαριού ξεκουράζει την ψυχή του. Οι τόποι που είναι στραμμένοι κατά τη δύση την ώρα του ηλιοβασιλέματος με τη μεγάλη χρωματική ποικιλία, καθώς φαίνονται δοξασμένοι και αθάνατοι, ανακουφίζουν τον εσωτερικό του κόσμο. Η ανατολή του ήλιου του προσφέρει αισιόδοξη διάθεση. Τέλος ο ανοιχτός ορίζοντας του χαρίζει χαρά και ειρήνη στην ψυχή, όπως ακριβώς συμβαίνει και με την άνυδρη γη στις ερημικές τοποθεσίες (τόμος Ευλογημένο Καταφύγιο, σσ. 35, 67, 122, 123, 128, 129, 288 και Ο Βοριάς και η Νοτιά, ό.π., σ. 56).

Η δύναμη της φύσης διαπιστώνεται επίσης στην καθοριστική επίδρασή της στη διαμόρφωση του ανθρώπινου χαρακτήρα, όπως επισημαίνεται σε αρκετές περιπτώσεις στην αρθρογραφία του Κόντογλου. Το γεγονός ότι οι Έλληνες δεν καταβάλλονται από απελπισία ή μοναξιά αποδίδεται από το συγγραφέα στην ήμερη φύση του Ελλαδικού χώρου. Η απλότητα και η καθαρότητα της ελληνικής φύσης διακρίνεται στα συναισθήματα των ανθρώπων αλλά και στην καλλιτεχνική έκφρασή τους σε όλες τις ιστορικές περιόδους. Η λιτότητα και η αρμονία συνιστά κοινό χαρακτηριστικό τόσο των ερειπίων των αρχαίων κτισμάτων όσο και της αρχιτεκτονικής και των αγιογραφιών στα ερημοκκλήσια (τ. Ευλογημένο Καταφύγιο, σσ. 23, 135-137). Ενδεικτικό της ανυπέρβλητης επίδρασης του φυσικού κόσμου είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από το άρθρο «Οι φάροι κι οι κατάδικοί τους», που αναφέρεται στους φαροφύλακες των λεγόμενων άγριων φάρων: *Η ψυχή τους γίνεται με τον καιρό σαν πέτρα, σαν το βράχο που σηκώνει το φάρο. Στο τέλος γίνονται αδιάφοροι για όλα. Δεν λογαριάζουν μήτε αρρώστα μήτε θάνατο* (τ. Θάλασσες, καΐκια

και καραβοκύρηδες, σ. 67).

Για τον Κόντογλου η εσωτερική πνευματική ζωή έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από τα υλικά πράγματα, τον «έξω κόσμο» (Π. Β. Πάσχου, «Η ζωντανή και η νεκρή παράδοση» στον τ. Ευλογημένο Καταφύγιο, ό.π., σ. 354). Η αγριεμένη θάλασσα, ο ήχος των κυμάτων, οι βράχοι, ακόμη και οι πιο μικρές πέτρες υπενθυμίζουν στο συγγραφέα την έννοια της αιωνιότητας και συνακόλουθα τη θεϊκή παντοδυναμία (τ. Ευλογημένο Καταφύγιο, ό. π. σσ. 36-37, 52-53 και τ. Θάλασσες, Καϊκια και Καραβοκύρηδες, ό.π., σσ. 50, 72).

Η πεμπτουσία της φιλοσοφίας του Κόντογλου συνίσταται στην απλότητα που διακρίνει το φυσικό περιβάλλον. Αυτή η απλότητα που κατά το συγγραφέα χαρακτηρίζει ειδικότερα την ελληνική φύση, αποδίδεται σε κείμενό του με τη φράση «Τη πτωχεία τα πλούσια», με την οποία επισημαίνονται το πνευματικό βάθος, οι μυστικοί θησαυροί που ενυπάρχουν στη φαινομενική απλότητα της φύσης μας (τ. Ευλογημένο Καταφύγιο, ό. π., σσ. 133, 135, 139). Αναλύοντας τη φυσική αυτή απλότητα, ο συγγραφέας ανακαλύπτει την ομορφιά, την αρμονία, την ισορροπία, την αμεσότητα, τη σοφία, την πληρότητα, την αλήθεια που την απαρτίζουν. Στο άρθρο του «Ο Ροβινσόνας Κρούσος», αναφερόμενος ο Κόντογλου στο λογοτεχνικό έργο του Ντάνιελ Ντεφόε, σημειώνει: *Από μικρός είχα την ιδέα πως τα απλά πράγματα είναι τα πιο αληθινά και τα πιο καλά, και την έχω ακόμα κι όχι μονάχα την έχω ακόμα, μα όσο περνάνε τα χρόνια τόσο πιστεύω πως είχα δίκιο* (τ. Θάλασσες, Καϊκια και Καραβοκύρηδες, σ. 174). Την απλότητα μάλιστα που του διδάσκει η φύση, ο συγγραφέας την εφαρμόζει στην έκφρασή του, ώστε αυτή να θεωρείται το χαρακτηριστικότερο στοιχείο του συνόλου του έργου του. Ο Κόντογλου θεωρήθηκε μάλιστα «δάσκαλος» του Βενέζη στην αναζήτηση της γοητείας του απλού λόγου (Mario Vitti, Η γενιά του Τριάντα, εκδ. Ερμής, Αθήνα 1987, σσ. 210, 251).

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη προσέγγισή μας, εκφράζουμε την πεποίθηση πως η δύναμη της πένας του Κόντογλου σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη οπτική του, που εδράζεται και στην ελληνορθόδοξη παράδοση, μπορεί διαχρονικά να μυεί τους αναγνώστες του στην αίσθηση ενότητας με τον φυσικό κόσμο, που τον διακατείχε. Όπως σχετικά αναφέρει ο Π. Β. Πάσχος, *«ο ποιητής μας γίνεται ένα με τα κτίσματα του Θεού…Μας περνάει, με τη δική του αίσθηση, τους ήχους και τις αποχρώσεις των απλών πραγμάτων και βρίσκει τους δρόμους και τα νήματα που μας συνδέουν μαζί τους* («Η ζωντανή και η νεκρή παράδοση», στον τόμο Φώτης Κόντογλου: Ευλογημένο Καταφύγιο, ό.π., σσ. 347, 360). Κατά συνέπεια, η ανάγνωση της αφηγηματογραφίας και των λοιπών κειμένων του θα μπορούσε ανεπιφύλακτα να προταθεί σαν αντιστάθμισμα στην αλλοτρίωση που προκαλούν οι σημερινές συνθήκες ζωής.

ΕΛΕΝΗ Α. ΗΛΙΑ

"Η ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ"

της Χριστίνας - Μαρίνας Κακλαμάνη

Εμείς, τα μέλη και το Διοικητικό Συμβούλιο του «Συλλόγου Ποιοτικής και Πολιτιστικής Αναβάθμισης Δυτικής Αττικής Ο ΔΗΜΟΦΩΝ» είμαστε, για άλλη μια φορά, δικαιολογημένα και θεμιτά υπερήφανοι, για την έκδοση ενός ακόμα βιβλίου. Κάτι το οποίο, όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, δεν είναι ιδιαίτερα εύκολο αυτή την περίοδο, δεδομένης της οικονομικής κρίσης. Είναι, όμως, [και] αυτή η εκδοτική μας κίνηση, η δική μας αντίδραση στην κρίση της εποχής. Είναι το δικό μας "άλμα από τη φθορά" της καθημερινότητας, που λέει και ο ποιητής.

Αυτή τη φορά, μάλιστα, η χαρά μας είναι ιδιαίτερη. Διότι η νέα μας έκδοση αφορά στην εργασία μιας φοιτήτριας του Πανεπιστημίου, δηλαδή ενός νέου ανθρώπου. Οι νέοι είναι το μέλλον και η ελπίδα μας. Σ' αυτούς προσβλέπουμε για μια καλύτερη Ελλάδα. Και, συνεπώς, όταν τους βλέπουμε δημιουργικούς, δεν μπορούμε παρά να είμαστε αισιόδοξοι.

Η συγγραφέας του βιβλίου (ή η συντάκτρια της εργασίας) είναι φοιτήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Όπως σημειώνει στα "Προλεγόμενα", *δεν επέλεξε η ίδια το θέμα, αλλά της δόθηκε στο πλαίσιο συγκεκριμένης ενότητας και μάλιστα, καθώς πρόκειται για μια πανεπιστημιακή εργασία, όφειλε να ακολουθήσει συγκεκριμένους κανόνες και συγκεκριμένη – προσδιορισμένη δομή σε προκαθορισμένα κεφάλαια, με ελάχιστη δυνατότητα να διαφοροποιηθεί.*

Και όμως, παρά ταύτα, όπως επισημαίνουμε στο "Εκδοτικό σημείωμα", το αποτέλεσμα δεν αποπνέει "ακαδημαϊσμό", αλλά μπορεί να γίνει εύκολα αντιληπτή από το ευρύ αναγνωστικό κοινό.
Το οποίο και, εν τέλει, θα την κρίνει.

έτος 16ο, αρ. τεύχους 75, τριμηνη έκδοση
διανέμεται δωρεάν
ISSN: 1109-2653
ISSN (Online): 2241-4037
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΑΧ. ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΝΔΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ : 6325
ΕΛΤΑ
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 506/2001 ΤΑΧ. ΜΑΝΔΡΑΣ